

Új élet születik Csersegtomajon

Két évvel ezelőtt, amikor megvénk dolgozó parasztságának főbbje a szövetkezeti utat választotta, sok családnál járám, sok emberrel beszéltem, sokféle vélemény hallottam. Akkor egy új élet újjára lépő falu útkereső napjairól ezt írtam: „A szövetkezők magyarázatának, érvek és ellenérvek csapnak össze, heves viták törnek ki az új... Most, két esztendő múltával, amikor megvénk néhány közösségben ismét új élet születik, szinte szó szerint meg lehetne ismétetni a két éve leírtakat. Vagy talán mégsem? Igen, mintha a viták, amélievek. Es ennek látszatra egészen egyszerű magyarázata van. De csak látszatra. Mert hiszen most sem megy a vita nélkül, az érvek és ellenérvek felsorakoztatása nélkül. Közben azonban elfelt két esztendő, és ez alatti sok minden történt. Sok minden, amin érdemes elgondolodni.

A két esztendő alatt megvénk mezőgazdasági területének 9. százalékán megvalósult a szocialista nagyüzemi gazdaságkialakítás. Erdemes elgondolkodni azon, hogy ellenségeink, és nemegyszer az önterünkben nem bízó közönlünk valók is mit jósoltak erre az időre. „Nem bírják anyagilag”, „nem lesz elég gépek”, „nem lesz műtrágya”, „visszavonulnak a kedvezményeket”, és ki tudná felsorolni mindazt, amit erre az időre „ígértek.” Es a valóság? A valóság úgy alakult, ahogy a párt és a kor- * * *

Csersegtomajon

születik az új élet. Ha valakinek most eszébe jutna filmet írni ezeknek a napoknak az eseményeiről, nem tudom, nem azt a címet adná-e, hogy „Fájdalom nélkül.” Új élet születik fájdalom nélkül. Nem, nem azt mondom, hogy a csersegtomajai egyeni gazdák már nem tudják volna elképzelni az életüket termelősövetkezet nélkül. Voltak ilyenek is, de többségben jól érezték magukat a régi, megszokott életformában. Olyanfajta jó érzés volt ez, hogy magukban, a gondolatukban már ugyan tudják, nekik is a többiek után kell lépniük. Különösen az országgyűlés decemberi ülése után beszéltek erről egyre többet. Nem csak úgy, mint olvasmányról, amire határozat van, hanem ahogy az egyik 81 éves bácsi megjegyezte: „saját népeken nem akarhat rosszát a kormány, mi meg megfogadjuk a tanácsot.”

Valóban, a mi kormányunk jó akar a mi népünknek, jól akar a csersegtomajainknak is.

Ha van valami új a mostani vitákban az egy-két évvel ezelőtti-ekhez viszonyítva, akkor az feltétlenül az, hogy a mostani vitákban a jövő került előtérbe. Berta Jenő párttitkárral és Szita Jenő tanácselnökkel együtt mentem el Ferenci Lajoshoz, a legjobban gazdák egyikéhez. Űzente, hogy a helyi vezetőkkel akar beszélni (én ugyan nem voltam helyi vezető, de Ferencit láthatóan nem zavarta a jelenlétém). Nos, hát Ferenci Lajos csak azt akarta megbeszélni, hogy „ha már megalakulnak, leggyeisebb lenne családokra bontani a területet, és mindenki a maga idejében végezhetné a munkát.” Ahogy kiderült, hogy a nézetek ebben a kérdésben meg-egyeznek, a nyilatkozatra aláírás került, és a helyi vezetők mehetnek is tovább, persze csak a koccsintás után.

Ferenci Vendel

ugyancsak borral fogadja a vendégeket. „Most misebort iszunk — mondja — Jövőre már ez sem lesz, mert a rezi hegyekben van a szőlő.” Berta elvtársék megnyugtatóiak, hogy a háztáji gazdaságban szólt is maradhat, a rezi hegyet meg majd a földrendezés során intézik el. Ezután már csak egy kérdés van: anyosának, aki 64 éves, jár-e SZTK-biztosítás, ha aláírja ő is a belépést. Az igenlő válasz után az anyós — özv. Herlendel Józsefné — is oda írja nevet a belépési nyilatkozatra. Özvegy Molnár Jánosnéval Kati, a 18 éves lánya viszi a szót. — Jenő bácsi — mondja Bertának — én belepek, ha megválasztanak brigádvezetőnek a kerteszetben. — Berta elvtárs magyarázta, hogy a brigádvezetői tisztséget ki kell érdemelni, mire Kati kuncogva vagy rá: a megalakulás után mindjárt kell brigádvezető, és most még úgy sem tudni, ki, milyen dolgos lesz majd a közösségben... Láthatóan élvezi, hogy ki-fogott a tanító bácsin. (Berta Jenő a párttitkár, pedagógus.) Ami-

Mátés János

ÚGY TÖRTÉNT, hogy valamelyik utcabeli megalkotóta Mátés János — Allj meg egy szóra — hívta közelebb. Nem keletett sokat biztatni János bátyánkat, megállt volna nélküli is. Mindent megbeszéltek már az asszonnyal, unakozott otthon. Tervezték, hogy majd mire költik a párizsi Szorgalmaskak voltak mindig, így szépen szaporodott a munkesegység is. Bizakodva várta a számadást. A koma számai most vilámszapsásként zuhogtak felé.

— Biztos helyről tudom, hogy csak nyolc forint ötven fillérrel ket. De zárszámadás nem merrik megmondani. — Ez nem igaz! — csúszott ki Mátés János száján. — Csak ne ringasd magad abbar, hogy pénzt kapsz, mert becsapódsz. — Ennek a végére járok — határozta el magát Mátés János. Es indult visszafelé a termelősövetkezet iródába. — Az iródban sokan voltak. A füstől alig lehetett látni. Telentevel az agrónomust kereste, aki a sárga iróasztal fölé hajoltva számolagott. — Hát én kérdeznél gyűttem — hozakodt rögtön elő jövelele cél-jával Mátés János. — Tessék csak... — biztatja az agrónomus. — MI IGAZ ABBOB, hogy nyolc forint egynehány fillérrel ádják ki a szemléket? — Nem mondom, jól becsapják a népet — vélt oda az öreg. — Nem így van, higgye el — próbálja megnyugtani az agrónomus. Tudja mennyit fizetünk a zárszámadáskor? Harminc forvart, ebből tizenháromat készpénzben.

— Mátés János száján. — Csak ne ringasd magad abbar, hogy pénzt kapsz, mert becsapódsz. — Ennek a végére járok — határozta el magát Mátés János. Es indult visszafelé a termelősövetkezet iródába. — Az iródban sokan voltak. A füstől alig lehetett látni. Telentevel az agrónomust kereste, aki a sárga iróasztal fölé hajoltva számolagott. — Hát én kérdeznél gyűttem — hozakodt rögtön elő jövelele cél-jával Mátés János. — Tessék csak... — biztatja az agrónomus. — MI IGAZ ABBOB, hogy nyolc forint egynehány fillérrel ádják ki a szemléket? — Nem mondom, jól becsapják a népet — vélt oda az öreg. — Nem így van, higgye el — próbálja megnyugtani az agrónomus. Tudja mennyit fizetünk a zárszámadáskor? Harminc forvart, ebből tizenháromat készpénzben.

— Mátés János száján. — Csak ne ringasd magad abbar, hogy pénzt kapsz, mert becsapódsz. — Ennek a végére járok — határozta el magát Mátés János. Es indult visszafelé a termelősövetkezet iródába. — Az iródban sokan voltak. A füstől alig lehetett látni. Telentevel az agrónomust kereste, aki a sárga iróasztal fölé hajoltva számolagott. — Hát én kérdeznél gyűttem — hozakodt rögtön elő jövelele cél-jával Mátés János. — Tessék csak... — biztatja az agrónomus. — MI IGAZ ABBOB, hogy nyolc forint egynehány fillérrel ádják ki a szemléket? — Nem mondom, jól becsapják a népet — vélt oda az öreg. — Nem így van, higgye el — próbálja megnyugtani az agrónomus. Tudja mennyit fizetünk a zárszámadáskor? Harminc forvart, ebből tizenháromat készpénzben.

Szani Anna

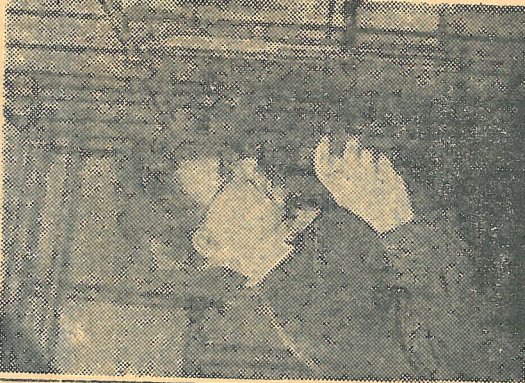
meggyőződik az igazságról

— Biztos? — kerdezi kételkedő hangon. — Persze, hogy biztos, azért mondom — így az agrónomus. — Na jó, én is csak azért mondom — békül meg az öreg. Ezután az iródban a múlt évi emlékeit elevenítik fel. Van belőlük jó is, rossz is. A nyáron otjártamkor magam is láthattam egy-két dolgot. Naponta ötször-hatször fordult a teherautó a termelősövetkezet udvarából. Az újbungonyát hor-dta, Kati, a termelősövetkezet másodkönyvelője összeget is mond.

— A kertészet és az újbungony 400 ezer forintot hozott. — Mátés bácsi ül és hallgat. Kati pedig folytatja a bevételi tétellek ótasását. — Gabonából 180 400 forint a bevétel, a tervezett 66 ezerrel szemben. — Az agrónomus kommentárt fűz hozzá: — Jóval több volt a termésatlagnak, mint amennyit beterveztünk. 12:60 mázsa búzánk termelt holdanként. — A vöröshere mag 190 ezer forintot jövedelmezett. — Egy napot késtünk, különben elérhetők volna a 200 ezret — szól közbe az agrónomus. Es így sorjába vettük a tételleket. Könyvü volt megadni, mert a könyvelés naprakész, hogy a tervezett 25 forint 90 fillér helyett 31 forintot ér majd zárszámadáskor a szentgyörgyvári Bébe Termelősövetkezetben egy munkaesegység. — Es ezt nem akarják elhinni — mosolyogja el magát az elnök, — Icaz Mátés bácsi?

MÁTÉS JÁNOS mosolygós arcát távozott az iródból. Most már tudja, mi az igazság. Lassan lépdel az utcán. Gondolatlan újra tervezi, hogy mire költi a pénzt. Józsa Mária

BECSÜLETBELI KÖTELESSÉG

Molnár József

— Becsületből kezdte el a brigádvezetői munkát, aki a KISZ felhívása a szakma fiatal műszaki dolgozóhoz. A kitűzött témák közül ekkor választották őt is egyet-egyet. Wohlfart József, Molnár József az aktívzenees kéntelenitőről írt dolgozatot. — Szerettem volna egyetemre menni, de mióta családos vagyok, letettem erről a tervemről. — mondja a fiatal, „féltéves” apa. A vizsgára készülődésről röviden csak azt mondja: — Esténként kezembe fogtam a fejem, a könyvek fölött, töprengtem, irtam — és robbantam, ha hozzám szölkáltak. Wohlfart Richárdné is sok időt

öltött el a szakirodalom-kutatással, de akarattal, kitaróan szedte össze minden szükséges a feltételhez. — Megérte a fáradságot? — Összeneznek. Eredményt még nem tudnak, csak a hó végén mondják meg nekik. Valószínűleg a két első helyezett a cím megkapja. — Karol Laci bácsi, a brigádvezető elégedett velük jól összeszokott gárda dolgozik itt: bár munkatervüket szűfforgácsolja a brigádot, a közös foglalkozásokra mégis mindig összejönnek. Nyáron az orvosi rendelő, a park és a sugárút társadalmi építésében vetek részt. — Molnár József néhány hónapos kislfiával addig a nagymama volt, a brigád „pót” tagjai, a fiatal férjek és feleségek pedig parjuknak segítettek. Mert az utóbbi két évben Karol Laci bácsi meghazsáftotta minden „gye-

Wohlfart Richárdné

reket”, és összesen 8—10 lagzár tartóttak. A munkatársakról szólvá di-csenni kezdik mindjárt egyik legjobban dolgozó társukat, Tamás Tibort, aki jelenleg a veszprémi egyetem levelező hallgatója is — első kitűnő vizsgaeredményeit úgy sorolja Molnár József, mint-ha saját eredményeiről beszélne. A dolgozók most a KISZ megyei bizottsága előtt vannak, Szorgalmaskak tanulásal, nehézmunkával ellelt esték sorozatának eredménye, hogy „becstületbeli” kötelességüknek ilyen sikerrel eleget tettek a Péti Nitrogénművek laboratórium fiataljai. Es, hogy a krónika teljes legyen, álljon itt a fényképen levők neve is: Karl László, Molnár József, Huber György, Tamás Tibor, Fálvai Jenő, Nagy József, Lenecsek György, Pirókter József, Ger-gely Károly, Wohlfart Richárdné és Schneider Jánosné.

Mátékné Emma

Együtt a brigád.